

Vantaa

Järvenpää

Kerava

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

ELINKEINOELÄMÄN JA KUNNAN VÄLINEN ILMASTOYHTEISTYÖ

HANKKEEN LOPPURAPORTTI 2022

Elinkeinoelämän ja kunnan välinen ilmastoyhteistyö
(Ilmastokumppanuus) VN/3305/2021

Sisällysluettelo

TIIVISTELMÄ	3
TAUSTA JA TAVOITTEET	4
TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS	5
Toimintamallikirjasto	5
Paikallinen ilmastoyhteistyön malli.....	6
MITTARIT JA VIESTINTÄ	6
Mittarit	6
Viestintä	7
TALOUSRAPORTTI	8
SUOSITUKSET TULEVIA HANKKEITA JA OHJELMIA VARTEN	8
LIITTEET	10
Liite 1. Vantaan ilmastoyhteistyön malli	10
Liite 2. Keravan ilmastoyhteistyön malli	10
Liite 3. Järvenpään ilmastoyhteistyön malli	11
Liite 4. Indikaattorit	11
Liite 5. Viestintätilastot.....	12
Liite 6. Kustannuserittely	14

Julkaisija

Vantaan kaupunki, projektikoordinaattori Heta Itämäki

30.6.2022

Kaupunkiympäristön toimiala, ympäristökeskus

Yhteistyössä Keravan ja Järvenpään kaupunkien kanssa

TIIVISTELMÄ

Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupunkien yhteisen *Elinkeinoelämän ja kunnan välinen ilmastoyhteistyö* -hankkeen tarkoituksena oli vähentää alueellisia hiilidioksidipäästöjä kuntien ja yritysten yhteistyön kautta. Kaupunkien asettamien ilmastotavoitteiden toteutuminen edellyttää tavoitteellista ilmastotyötä myös muilta alueen toimijoilta, kuten yrityksiltä. Yhteistyöhanketta rahoitti ympäristöministeriö.

Hankkeessa laadittiin toimintamallikirjasto, johon koottiin kuntien käytössä olevia keinoja toteuttaa ilmastoyhteistyötä alueen yritysten suuntaan. Toimintamallikirjasto edistää kansallisesti kuntien ilmastotyötä, kun toimintamallit on koottu yhteen paikkaan helposti monistettavaksi.

Toinen päätavoite oli luoda hankekuntiin paikallinen ilmastoyhteistyön malli. Tätä varten kartoitettiin minkälaista yritysyritys yhteistyötä Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupungeissa tehdään ja miten ilmasto näyttäytyy yhteistyössä. Tärkeä ulottuvuus oli selvittää alueen yritysten näkökulmaa. Lisäksi hankkeessa pilotoitiin valittuja ilmastoyhteistyön malleja, joihin hankekunnissa on kiinnostusta. Pilotointien tarkoituksena on edistää kaupunkien ilmastotavoitteita ja parantaa alueella toimivien yritysten ilmastotyön edellytyksiä.

Hankkeen loppupuolella hankekuntiin valittiin lopullinen ilmastoyhteistyön malli, jota ylläpidetään hankkeen päättymisen jälkeen. Toimintamallien valinnassa hyödynnettiin hankkeen aikana kertynyttä materiaalia ja tietoa. Hanke eteni suunnitelman mukaan ja viestintää on tehty aktiivisesti läpi hankkeen ajan. Hankekaupungit jatkavat yhteistyötään myös hankkeen päättymisen jälkeen.

TAUSTA JA TAVOITTEET

Kaupunkien asettamien ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että kaupunkien lisäksi alueen muut toimijat, kuten yritykset, aktivoituvat ja innostuvat ilmastotyöstä. Yhteinen kiinnostus ja tarve kehittää ilmastoyhteistyötä kaupungin ja elinkeinoelämän välillä tunnistettiin Vantaalla, Keravalla ja Järvenpäässä, minkä seurauksena päädyttiin hakemaan yhdessä avustusta ympäristöministeriön *Kuntien ilmastoratkaisut* -ohjelmasta.

Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupunkien yhteinen *Elinkeinoelämän ja kunnan välinen ilmastoyhteistyö* -hanke tähtäsi alueen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseen kuntien ja yritysten yhteistyön kautta. Hankkeen aktiivinen toteutusaika oli 1.6.2021-30.6.2022.

Hankkeen päätavoitteet:

1. **Toimintamallikirjasto:** Luoda toimintamallikirjasto kuntien käytössä olevista tavoista toteuttaa ilmastoyhteistyötä alueen yritysten suuntaan. Hyödyttää kansallisesti kaiken kokoisia kuntia.
2. **Paikallinen ilmastoyhteistyön malli:** Luoda hankekuntiin paikallinen ilmastoyhteistyön malli, joka edistää alueella toimivien yritysten ilmastotyötä ja tukee samalla kunnan ilmastotavoitteita.

Hankkeen päätoteuttaja oli Vantaan kaupunki. Kuukausittain kokoontuneessa hanketyöryhmässä oli edustus hankekaupunkien lisäksi Keski-Uusimaan ympäristökeskuksesta. Lisäksi tarpeen mukaan kokoonnuttiin eri teemojen ympärillä (mm. kaupunkien yhteiset keskustelut, sisäiset työryhmät, viestintäryhmä). Hankkeen kohderyhmänä olivat kunnat ja niiden organisaatiot sekä alueella toimivat yritykset, oppilaitokset, järjestöt ja tutkimuslaitokset.

Hankkeessa kartoitettiin, koottiin ja hyödynnettiin aiempaa tietoa, toteutettiin yrityskysely ja yrityshaastatteluja sekä hyödynnettiin monipuolisesti kuntien asiantuntijuutta erilaisin yhteistyömenetelmin.

TULOKSET JA VAIKUTTAVUUS

Toimintamallikirjasto

Toimintamallikirjasto kasattiin suunnitellusti heti hankkeen alkuvaiheessa kesällä 2021. Toimintamallit muotoutuivat tarkastelemalla olemassa olevia ilmastokumppanuusverkostoja ja niiden sisältämiä erilaisia ilmastoyhteistyön elementtejä. Toimintamallikirjaston verkkoversio julkaistiin SYKE:n ylläpitämällä hiilineutraalisuomi.fi -sivustolla 9/2021 ja se päivitettiin 6/2022.

Saatu palaute toimintamallikirjastosta on ollut positiivista. Se on otettu kunnissa hyvin vastaan, mutta sen käyttöasteen tai hyödyntämisen mittaaminen on vaikeaa. Lisäämällä tietoisuutta toimintamallikirjastosta, sitä todennäköisesti tullaan käyttämään kunnissa myös pidemmällä aikavälillä, kun aihe tulee ajankohtaiseksi. Kesäkuun 2022 lopulla toimintamallikirjaston verkkosivuilla oli vierailut 731 eri kävijää.

Hankesuunnitelman mukaisesti hankkeessa arvioitiin päästövaikutuksia ja vaikutusketjuja. Tämä toteutui Ramboll Oy:n tekemänä [vaikuttavuuden arviointina](#), jossa arvioitiin toimintamallikirjaston eri keinojen vaikutusta ilmastopäästöihin, vihreään liiketoimintaan, muihin ympäristötavoitteisiin, kunnan ja yritysten vuorovaikutteisuuteen sekä kunnan ilmastoimagoon. Hankesuunnitelmasta poiketen toimintamallikirjastoon ei sisällytetty ohjeita alueen yritysten tavoittamiseksi ja verkostoon liittymiseksi, eikä kumppanuustoiminnan vuosikelloa, sillä kyseistä materiaalia oli jo koottuna hiilineutraalisuomi.fi -sivustolle.

Hankkeen aikana havaittiin, että tietoa kuntien ja yritysten ilmastoyhteistyöstä on tuotettu vähän. Loppuvuodesta 2021 Kaupunkiakatemiaan tarjottiin aiheeksi kunnan ja yritysten välistä ilmastoyhteistyötä tarkastelevaa opinnäytetyötä. Yhteistyö opinnäytetyöntekijän kanssa käynnistyi alkuvuodesta 2022 ja pro gradu -tutkielma valmistui kesällä 2022. Se lisäsi ymmärrystä kuntien ja suuryritysten välisestä yhteistyöstä, ja myös useita jatkotutkimusaiheita nousi esiin.

Ilmastoyhteistyö-teeman kehittymiseksi hankkeella nähdään olevan merkittävä vaikutus. Toimintamallikirjasto ja muu tuotettu materiaali on vapaasti kuntien käytettävissä ja niistä on viestitty aktiivisesti. Haasteena on materiaalien päivittäminen ja mahdollinen vanhentuminen. Ideaalitulanteessa joku kansallinen toimija kehittäisi teemaa aktiivisesti ja päivittäisi hankkeissa tuotettua tietoa yhteen paikkaan.

Paikallinen ilmastoyhteistyön malli

Paikallista ilmastoyhteistyön mallia on valmisteltu hankkeen aikana seuraavassa järjestyksessä:

1. Kaupunkien nykytilan kartoitus
2. Toimintamallikirjaston haarukointi työpajoissa
3. Yrityskyselyn toteuttaminen
4. Hankkeen aikaiset pilotoinnit
5. Suunnitelma hankkeen jälkeisestä ajasta eli ns. pysyvä toimintamalli

Hankkeen edetessä perinteinen ilmastokumppanuusverkosto sitoumuksineen ja merkkeineen ei näyttäytynyt enää tavoiteltavalta, sillä ilmastoyhteistyö voi konkretisoitua myös muilla tavoin, eikä sen koordinointi vaadi raskaan verkoston perustamista. Tämän takia hankesuunnitelmassa mainittuja verkkosivuja, ilmastokumppanuusmerkkejä ja viestintämateriaaleja ei tuotettu suunnitellulla tavalla.

Jokaiseen kaupunkiin kuitenkin laadittiin suunnitelma pysyvästä ilmastoyhteistyön toimintamallista, jota ylläpidetään hankkeen jälkeen (liitteet 1–3). Suunnitelmissa korostuvat kunta-yritys-ilmastoyhteistyön systematisointi ja jatkuvuus kuntaorganisaation sisällä. Suunnitelmat sisältävät samoja elementtejä kuin ilmastokumppanuusverkostot ja osaa keinoista on tarkoitus toteuttaa jatkossakin kuntien yhteistyönä. Suunnitelman pohjana hyödynnettiin mm. toimintamallikirjastoa, [yrityskyselyn tuloksia](#) sekä [hankkeen aikaisten pilottien oppeja](#).

Paikallisen ilmastoyhteistyön mallin laatiminen on ollut jokaisen hankekaupungin omalla vetovastuulla. Oletettavasti näihin suunnitelmiin myös sitoudutaan, sillä niitä ei ole annettu ulkopuolelta. Paikalliset mallit on laadittu kunkin kunnan resurssit tiedostaen eivätkä ne nojaa välittömään lisäresurssin tarpeeseen. Tulosten kestävyys vaatii jokaiselta hankekaupungilta jatkossakin henkilöresursseja, sisäistä kehittämistyötä ja jatkuvaa yhteistyötä yritysten kanssa. Teeman kehittymistä tulee myös seurata ja toimintaa tarvittaessa muuttaa.

MITTARIT JA VIESTINTÄ

Mittarit

Hankesuunnitelmassa oli määritelty indikaattoreita hankkeelle (liite 4). Ne kuvaavat heikosti hankkeen vaikuttavuutta, sillä niissä on paljon tulkinnanvaraisuutta, ja

todellisia lukuja on vaikea arvioida. Myöskään tavoitteita indikaattoreille ei ollut asetettu, joten lukuja on haastavaa verrata mihinkään.

Liitteessä 4 esitettyjen varsinaisten indikaattoreiden lisäksi tärkeänä mittarina on hankesuunnitelman ja sen eri osavaiheiden onnistunut toteutuminen. Hanke on edennyt suunnitelman mukaisessa aikataulussa ja budjetissa. Hankesuunnitelmaa on arvioitu myös kriittisesti ja pienillä muutoksilla varmistettu, että hanke vastaa aidosti hankekaupunkien tarpeeseen.

Viestintä

Viestinnässä tärkeimpinä kohderyhminä olivat kunta-alan toimijat sekä yritykset. Toimintamallikirjastosta on viestitty pääasiassa kunnille, kun taas paikalliseen ilmastotyöhön kytkeytyvistä teemoista on viestitty erityisesti paikallisille yrityksille. Viestintä on toteutunut uutisina, blogikirjoituksina, somepostauksina, verkostoviestintänä, esiintymisinä ja suorasähköpostina.

Viestintäkanavina käytettiin pääsääntöisesti kolmen hankekaupungin kanavia (verkkosivut ja sosiaaliset mediat) ja yritys uutiskirjeitä, mediatiedotteita ja Keski-Uusimaan ympäristökeskuksen kanavia. Satunnaisempaa viestintää tehtiin yrittäjäjärjestöjen suuntaan, Vantaan klusteriyrityksille, VisitVantaan ja Yhteisen Pöydän yritysverkostoille, Helsingin ilmastokumppanuusverkostolle, hankkeen aikaisille sidosryhmille (mm. yrityksiä, oppilaitoksia, kehitysyhtiöitä, julkisia toimijoita). Kunta-alan toimijoille viestittiin pääasiassa SYKE:n kanavilla, Virtuaalikorttelissa, hankkeiden verkostotapaamisissa, kuntien verkostotapaamisissa, Tuusulan ilmastojohtamisen verkostossa sekä yksittäisessä KUUMA-ilmastoryhmän kokouksessa.

Viestinnän todellista tavoitavuutta on mahdotonta arvioida, sillä viestintämateriaalia tarjottiin useille toimijoille ja verkostoille, joiden alaverkostoja ei täysin tunneta ja joiden viestintätilastoihin ei päästy käsiksi. Karkeasti hankkeen sivustoja ja uutisia on lukenut lähes 2700 henkilöä ja tapahtumiin osallistunut noin 850 henkilöä. Lisää hankekaupunkien kanavilla toteutuneen viestinnän tilastoja löytyy liitteestä 5.

Hankkeen aikainen viestintä onnistui jouhevasti kaupunkien yhteistyönä. Hankkeen alussa laadittua viestintäsuunnitelmaa noudatettiin ja viestinnän suunnitteluvastuuta jaettiin kaupunkien kesken. Suurimmaksi haasteeksi viestinnässä nousi yritysten tavoittaminen kaupunkien kanavilla. Kaupunkien ainoa vahvasti yrityksille suunnattu viestintäkanava oli uutiskirje, mutta muilla kanavilla kohdentaminen oli vaikeaa.

Tästä syystä hankkeessa kokeiltiin myös maksettua sosiaalisen median mainontaa, joista LinkedIn vaikutti toimivan parhaiten.

TALOUSRAPORTTI

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisbudjetti oli 100 000 € (ks. liite 6), joka jakautui palkkakuluihin, ostopalveluihin ja konsortio-osapuolten työaikaan.

Taloussuunnitelmaa päivitettiin hankkeen aikana muutaman kerran, sillä kaikkia suunniteltuja ostopalveluita ei toteutettu, eikä tilintarkastusta vaadittu.

Ostopalveluihin ja tilintarkastukseen allokoitulla rahalla hankkeelle palkattiin harjoittelija, joka avusti hankkeen pilottien päättelyssä, viestinnässä sekä loppuraportoinnissa. Hankkeen kokonaiskustannukset olivat lopulta noin 106 000 €.

SUOSITUKSET TULEVIA HANKKEITA JA OHJELMIA VARTEN

Hankekonsortio suosittaa kokemustensa perusteella myös muille hankkeille vakituisen henkilöstön osallistamista hankkeen aktiiviseen työhön jo hankkeen aikana, vaikka hankkeella olisi erillinen projektipäällikkö. Näin voidaan vahvistaa tulosten juurtumista ja jatkuvuutta hankkeen päättymisen jälkeen. Hyvänä keinona pidettiin työtuntien sitomista hankkeen omarahoitusosuuteen.

Hankekonsortio haluaa oppimaansa perustuen muistuttaa uusia hankkeita, että aiempien hankkeiden tuloksia hyödynnettäessä on tärkeää aina ensin tutkia omia tavoitteita, paikallisia erityispiirteitä ja resursseja, sekä miltä osin malli sopii sovellettavaksi omaan toimintaan. Tästä esimerkkinä ilmastokumppanuusverkosto, jonka osalta todettiin, ettei olemassa olevaa mallia kannata suoraan kopioida hankekuntiin.

Hankekonsortion kokemusten perusteella ympäristöministeriön vaatimusta konsortio-osapuolten toteutuneiden kustannusten näkymisestä avustuksen saajan kirjanpidossa pidetään huonona. Se lisää käytännön byrokratiaa erityisesti silloin, kun kyse on hankkeen omarahoitusosuuksista.

Jatkossa hankkeiden väliseen yhteistyöhön pitäisi panostaa aktiivisesti, sillä moni kunta keksii pyörää jatkuvasti uudelleen saman teeman ympärillä. Kuntia tulisi kannustaa alusta alkaen yhteisiin hankevalmisteluihin ja tarjota kunnille kohtaamispaikkoja sitä varten.

Lisäksi rahoittajan tulisi huolehtia hankkeissa kehitettyjen materiaalien leviämisestä ja hyödynnettävyydestä kansallisesti. Valitettavasti useissa hankkeissa tuotetut materiaalit eivät sovellu kuntien avoimesti käytettäväksi, sillä ne kytkeytyvät vahvasti tietylle alueelle, eikä niiden yhteydessä kerrota tekijänoikeuksista. Hankkeissa tuotettu tieto ja materiaali tulisi koota yhteen paikkaan, josta se on helposti ja ajantasaisesti saatavilla.

Hankkeessa mukana olleet kaupungit Vantaa, Kerava ja Järvenpää jatkavat yhteistyötä myös hankkeen päättymisen jälkeen. Suunnitelmana on jatkaa yhteisten ilmastowebinaarien järjestämistä ja tunnistaa aiheita uusille yhteisille kehittämishankkeille. Lisäksi ilmastoyhteistyön teemaa keskustelutetaan Uudenmaan liiton kanssa ja pyritään tunnistamaan alueelliselle toimijalle roolia yritysyhteistyön edistämässä esimerkiksi yhteisten ilmastowebinaarien myötä.

LIITTEET

Liite 1. Vantaan ilmastoyhteistyön malli

Käytössä oleva toimintamallit ja toimintamallit, jotka otetaan välittömästi käyttöön	Pidemmillä aikavälillä käyttöön otettavat toimintamallit
<p>1. Ilmastokumppanuus osa vuoropuhelua</p> <ul style="list-style-type: none"> Ilmastoteemat huomioidaan foorumeilla, joilla yritysysteistyötä tehdään, riippumatta klusterista Otetaan ilmasto- ja yritys näkökulma huomioon tulevia hankkeita valmisteltaessa <p>2. Viestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> Viestitään kaupungin ilmastotyöstä ja ajankohtaisista ilmastoasioista yritys uutiskirjeessä Jaetaan yrityksille tietoa tarjolla olevasta tuesta (koulutukset, kurssit, webinaarit jne.) Hyödynnetään CRM-järjestelmä Hakosaloa ilmastoyhteistyön pohjana <p>3. Vastuulliset hankinnat</p> <ul style="list-style-type: none"> Käydään markkinavuoropuhelua Hankintojen kilpailutusten kriteereitä ja ympäristövaatimuksia sopimuksissa viedään eteenpäin ja kehitetään myös yhteistyössä palveluntuottajien ja muiden kaupunkien kanssa Kartoitetaan uusia innovatiivisia hankintoja ja edistetään vastuullisuutta muun muassa vapaaehtoisilla hankintojen green deal -sopimuksilla <p>4. Yhteistyö kaiken ytimenä</p> <ul style="list-style-type: none"> Ylläpidetään ja kehitetään kunnan sisäistä yhteistyötä, yritys- ja oppilaitosyhteistyötä ja seutuyhteistyötä. 	<ul style="list-style-type: none"> Innovaatiopalkintoon tuodaan ilmasto- ja ympäristöteema Kehitetään Smart & Clean -yritysten mittarointia Tuodaan yritysten parhaat käytännöt esille osana Vantaan resurssiviisauden tiekarttaa. Yrityksille mahdollisuus jakaa tietoa toteutetuista toimenpiteistään <ul style="list-style-type: none"> Kestävyysloikka-palvelun avulla upotetaan yritysten vastuullisuustekoja näkyviin kaupungin verkkosivuille Lisätään ja kehitetään yhteistyötä muiden kaupunkien ja toimijoiden kanssa <ul style="list-style-type: none"> Webinaarit ja tilaisuudet (alueellisena ja yritys yhteistyönä) Kaupungin eri toimialojen aktivointi ja saaminen mukaan ilmastotyöhön Ekosysteemialustojen tunnistaminen ja ottaminen käyttöön Jatketaan olemassa olevien toimintamallien eteenpäin viemistä.

Liite 2. Keravan ilmastoyhteistyön malli

Käytössä oleva toimintamallit ja toimintamallit, jotka otetaan välittömästi käyttöön	Pidemmillä aikavälillä käyttöön otettavat toimintamallit
<p>1. Ympäristöpalkinto</p> <ul style="list-style-type: none"> Jaetaan kerran vuodessa kaupungin itsenäisyyspäivän juhlassa <p>2. Viestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> Uutiskirje noin kerran kuussa <p>3. Kumppanuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> Keravan Yrittäjät – säännölliset tapaamiset ja tapahtumat Keravan Energia – erityisesti hukkalämmön hyödyntämisen hankkeet yritysten kanssa, taloyhtiöfoorumi-toiminta Yrityskohtaiset kumppanit kaupungin maankäyttöön liittyen, yritys luettelo 	<ul style="list-style-type: none"> Kasvatetaan henkilöresursseja elinvoimapalveluissa Määritetään, vahvistetaan ja kohdennetaan viestintää eri some-kanavissa Ilmastoviestinnässä jaetaan tietoa myös muiden kuntien tapahtumista Jatketaan edelleen alkanutta yhteistyötä eri tahojen kanssa, verkostoidutaan Eryteisesti keskisuurten yritysten tukeminen ilmastotyössä Jatketaan olemassa olevien toimintamallien eteenpäin viemistä yritys luetteloa lukuun ottamatta.

<p>4. Vastuullisuus hankinnoissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4/2022 valmistunut hankintastrateginen ohjelma sisältää tavoitteet ja mittarit taloudellisen, sosiaalisen ja ekologisen vastuullisuuden osalta sekä kytkennän Keravan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelmaan <p>5. Yhteistyöhankkeet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nykyinen hanke vasta alku kunta-, yritys- ja oppilaitosyhteistyölle 	
--	--

Liite 3. Järvenpään ilmastoyhteistyön malli

Käytössä oleva toimintamallit ja toimintamallit, jotka otetaan välittömästi käyttöön	Pidemmillä aikavälillä käyttöön otettavat toimintamallit
<p>1. Ollaan läsnä ja näkyvillä, rakennetaan ilmastokumppanuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viestitään kaupungin ilmastotyöstä ja ajankohtaisista ilmastoasioista • Käydään vierailulla yrityksissä, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa • Otetaan ilmasto- ja ympäristöteemat vakioaiheeksi yritystapaamisiin <p>2. Tarjotaan tukea ilmastotyöhön</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaupunki kehittää kestävästä kaupunkirakennetta (mm. yhteydet, infra) • Materiaaleja kootusti tarjolla • Webinaarit ja tilaisuudet (alueellisena ja yritys yhteistyönä) <p>3. Tarjotaan näkyvyyttä yritysten ilmastoteoille/-ratkaisuille</p> <ul style="list-style-type: none"> • Juttusarjat, tiedotteet • Valmiiden palveluiden (esim. Loikka) upottaminen verkkosivuille • Järkevä-palkinto <p>4. Käydään markkinavuoropuhelua ja kehitetään hankintoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuullaan ja kartoitetaan yritysten valmiuksia • Viestitään kiristyvistä vaatimuksista <p>5. Ylläpidetään julkistoimijoiden yhteistyötä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sisäinen yhteistyö elinkeino-ympäristö • Oppilaitos- ja tutkimusyhteistyö • Seutuyhteistyö • Yhteistyömalli -pohja tuleville sidosryhmätoiminnoille 	<p>1. Ollaan läsnä ja näkyvillä, rakennetaan ilmastokumppanuuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin tahtotila tai edellytykset yritys yhteistyölle • Yhteiset kehityshankkeet • Yritykset tiiviimmin mukaan tavoitteiden ja toimenpiteiden valmisteluun, yritysten innostaminen mukaan <p>2. Tarjotaan tukea ilmastotyöhön</p> <ul style="list-style-type: none"> • Yritysneuvonta (vaatii yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa) <p>3. Tarjotaan näkyvyyttä yritysten ilmastoteoille/-ratkaisuille</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vastuullisuus näkyväksi yritys shakemistossa, toteutustapa määriteltävä <p>4. Käydään markkinavuoropuhelua ja kehitetään hankintoja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilmastotavoitteet vahvasti hankintojen laatu kriteereissä mukana <p>5. Ylläpidetään julkistoimijoiden yhteistyötä</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toimijaverkoston ja yhteistyömallien vakiinnuttaminen

Liite 4. Indikaattorit

Mittari hankesuunnitelmassa	Tarkennus	Arvo
Kuinka montaa yritystä ja yhteisöä on lähestytty	Karkea arvio hankkeen tavoitavuudesta perustuu hankekaupunkien yritys uutiskirjeiden tilaajamääriin	4500

Tilaisuuksiin osallistuneet yritykset ja yhteisöt	Ilmasto <3 Yritykset -webinaari sarjaan osallistuneiden määrä ja palaute.	Paikalla 230 henkilöä. Tallenteita katsottu 100 kertaa. PIKAPALAUTE N=141 "Aamun webinaari oli mielestäni hyödyllinen tai kiinnostava." Täysin samaa mieltä 81 % Melko samaa mieltä 17 % Jokseenkin eri mieltä 1 % Täysin eri mieltä 1 %
Kumppanuuteen mukaan lähteneet yritykset ja yhteisöt	Ilmastoyhteistyöstä kiinnostuneiden määrä (perustuu yrityskyselyyn ja webinaareihin)	109
Potentiaalisten yritysten määrä	Hankekaupunkien alueella toimii reilu 19000 yritystä; jos oletetaan uutiskirjeen tavoittaneen 4500 ja heistä 109 on ollut kiinnostunut ilmastoyhteistyöstä (2,4 %), samassa suhteessa koko alueelta voisi löytyä noin 450 potentiaalista yritystä.	450
Arvio CO2-vähennyspotentiaalista kumppaniyritysten osalta	Ei toteutunut tällaisenaan.	Suunnitelmat pysyvistä ilmastoyhteistyön malleista (liitteet 1–3) sisältävät vaikuttavuuden arvioinnin perusteella ilmastopäästöihin merkittävästi vaikuttavia keinoja.

Liite 5. Viestintätilastot

Viestintätilastot sisältävät kävijädataa hankkeen verkkosivuilta ja toimintamallikirjastosta sekä tietoa Vantaan ja Järvenpään kaupunkien uutisten tavoitavuudesta. Keravan osalta tilastot puuttuvat. Tilastot ovat suuntaa antavia, sillä erilaiset seurantajärjestelmät eivät tuota samanlaista dataa.

Sivusto/uutinen	Tavoittavuus
	kesäkuun 2022 lopulla, ellei toisin mainita
Hankkeen verkkosivu	455
Toimintamallikirjasto	731 uniikkia kävijää
Uutinen hankkeen alkamisesta 22.9.2021. Julkaistu kolmen hankekaupungin kanavilla.	159 (v. 2021 lopussa)
Uutinen toimintamallikirjastosta 29.9.2021.	78 (v. 2021 lopussa)
Uutinen yritysten ilmastokyselystä 4.11.2021. Julkaistu kaikkien hankekaupunkien kanavilla. Keski-Uusimaan uutinen ilmastokyselystä 4.11.2021.	124 (v. 2021 lopussa)
Uutinen Hinku-päivistä 4.11.2021 (sis. toimintamallikirjasto)	76 (v. 2021 lopussa)
Uutinen ilmastoweбинаareista 20.1.2022. Julkaistu kaikkien hankekaupunkien kanavilla.	425
Blogitekstit ilmastoweбинаareista kevään 2022 aikana.	328

Uutinen yrityskyselyn tuloksista 11.2.2022. Julkaistu kaikkien hankekaupunkien kanavilla.	105
Uutinen hankkeen piloteista 1.6.2022. Julkaistu kaikkien hankekaupunkien kanavilla.	100
Blogiteksti vaikuttavuuden arvioinnin tuloksista 8.6.2022	39
Uutinen Vantaan, Gasmetin ja Metropolian yhteistyöstä 21.6.2022	50
Uutinen hiilineutraali-webinaarista 23.6.2022	-
<i>Tulossa syksyllä 2022:</i> <i>Uutinen hankkeen päättymisestä ja hankekaupunkien pysyvästä ilmastoyhteistyön toimintamallista, julkaistaan hankekaupunkien kanavilla.</i> <i>Uutinen päivitetystä toimintamallikirjastosta (SYKE)</i>	
Yhteensä	2670

Hankkeen aikana toteutettiin myös kolme maksetun mainonnan kampanjaa.

Mainoskampanja	Näyttökerrat + klikkaukset
LinkedIn-mainos: yritysten ilmastokysely 8.-20.11.2021	7191 + 61
Twitter-mainos: Ilmastowebinaarit 10.-21.2.2022	40160 + 123
Facebook-mainos: Ilmastowebinaarit 10.-21.2.2022	155042 + 37
Yhteensä	202 393 + 221

Hankkeen aikana seurattiin myös tapahtumien järjestämistä ja tapaamisissa pidettyjä puheenvuoroja. Tilasto ei sisällä hankkeen sidosryhmien kanssa käytyjä kahdenvälisiä keskusteluita, joissa hanketta, tuotoksia ja/tai tuloksia on esitelty. Tilasto sisältää vain hanketyöryhmän ulkopuoliset osallistujat.

Tapaaminen/tapahtuma	Osallistujamäärä (sis. tallenteet)
<i>Toimintamallikirjaston esittely:</i>	
25.8.2021: Yritysyhteistyön hanketapaaminen	29
5.10.2021: YM:n hanketapaaminen	63
8.10.2021: Kaupunkien sisäinen esittely	21
3.11.2021: HINKU-päivä	81
14.6.2022: Hiilineutraali-webinaari	139
11.1.2022: Sisäinen yrityskyselyn tulosten esittely	49
2.2.-23.3.2022: 7-osainen webinaarisarja Ilmasto <3 Yritykset	330
<i>Hankkeen tulosten esittely:</i>	
18.5.2022: Ilmastoyhteistyöhankkeiden tapaaminen	50
14.5.2022: KUUMA-ilmastotyöryhmä	20
16.6.2022: YM teematapaaminen: skaalautuvuus	61
Yhteensä	843

Liite 6. Kustannuserittely

	Suunnitelma	Toteuma 2021	Toteuma 2022	Kustannukset yhteensä
Palkkakulut	61000	24973	40521	65494
Ostopalvelut	14000	248	13022	13270
Työaika Vantaa	10000	5841	6747	12588
Työaika Kerava	7500	2178	5340	7518
Työaika Järvenpää	7500	3405	4095	7500
	100000	36645	69725	106370

